

Nematerijalni rad

+ André Gortz
TIMpress, Zagreb, 2015.

Gortz u svojoj knjizi 'Nematerijalni rad: spoznaja, vrijednost i kapital' aktualizira ulogu spoznaje i znanja u suvremenim ekonomskim kretanjima i dokazuje da je pojam rada izgubio svoja materijalna obilježja. Izraz 'ekonomija znanja' nije puka metafora nego označava temeljne preobrazbe ekonomskog sustava. On znači da je znanje postalo glavna proizvodna snaga; da proizvodi društvene aktivnosti prije svega nisu kristalizirani rad već kristalizirana spoznaja; da razmjensku vrijednost materijalnih i nematerijalnih dobara u konačnici više ne određuje količina općeg društvenog rada što ga sadrže, već ponajprije sadržaj općih spoznaja, informacija i inteligencije. (D. F.)

O putovanjima kroz vrijeme

+ Czesław Miłosz
Naklada Ljevak, Zagreb, 2015.

U svojoj posljednjoj autobiografskoj knjizi 'O putovanjima kroz vrijeme' poljski nobelovac Czesław Miłosz ponovno piše o svom odrastanju i školovanju u Vilniusu, Krakowu, Varšavi, o vlastitoj emigraciji u Francuskoj i Americi, ali isto tako i o velikim i neizbježnim europskim temama, poput komunizma i nacizma ili zamršenih poljsko-litavskih povijesnih i političkih odnosa, često neodvojivih od ruskih i ukrajinskih. Miłosz opsesivno piše o teškom naslijeđu europskoga dvadesetog stoljeća, čiji je glasovit sudionik i kroničar. Piše o svom stricu, litavskom pjesniku Oscaru Miłoszu te o velikim imenima poljske kulture i književnosti. (D. F.)

Djevojka u vlaku

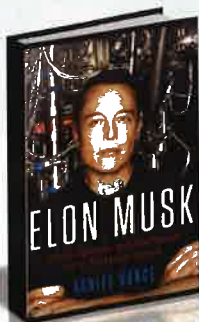
+ Paula Hawkins

Rachel svako jutro putuje vlakom na posao. Zna da će svaki dan vlak stati na istom semaforu, s pogledom na niz vrtova iza kuća. Jedna će joj kuća zapeti za oko. Umislit će da poznaje njezine stanare i nazvat će ih Jess i Jason. Njihov život – kako ga ona vidi – savršen je, za razliku od njezina koji se nakon razvoda počeo raspadati. A onda će se dogoditi nešto šokantno. Samo na minutu, prije nego što vlak krene dalje Rachel će shvatiti da život idilične obitelji nije tako savršen. Sve će se promijeniti, savršena će obitelj završiti na naslovnica novina, a Rachel će postati dio života koji je dotad samo gledala iz vlaka. Riječ je o uzbudljivom krimiću i vječnom pitanju – je li moguć savršen zločin. (D. F.)

Svita

FILM Simpatični eskapizam HBO-ove serije 'Svita', u kojoj jedan mladić i njegova pratnja osvajaju Hollywood, nakon nekoliko sezona zamijenjen je zamornom propagandom kapitalizma. Dječjačka općinjenost svijetom glamura ubrzo se pretvorila u nešto što nalikuje na reklamnu kampanju za skupa pića te još skuplje automobile i djevojke. No s obzirom na to da je svaka epizoda trajala tek 20 minuta, sve je to unatoč moralno upitnom sadržaju i površnosti bilo lako gledljivo, a na trenutke, čak i u kasnijim sezonama, iznimno zabavno. Također, aluzije na poznata imena šoubiznisa učinile su seriju posebno zanimljivom za sve filmofile. Sada je na red došla i potpuno nepotrebna filmska ekranizacija serije. U gotovo dva sata trajanja svi elementi koji su seriju činili problematičnom ovdje kao da su na steroidima. Mizoginije je više nego ikad, fiktivni film unutar filma koji treba donijeti Oscara glavnom protagonistu izgleda poput loše reklame za Coca-Colu, a u takvom formatu glumačka limitiranost aktera, s iznimkom Jeremyja Pivena, bode u oči. 'Svita' je neuspjao pokušaj transformacije iz jednog medija u drugi. Luka Fišić

Tesla, SpaceX, and the Quest for a Fantastic Future

+ Ashlee Vance, Elon Musk
Ecco/HarperCollins, 2015.

Kao što i naslov jasno otkriva, riječ je o biografiji 43-godišnjeg vizionara, bogataša i poduzetnika koji u posljednje vrijeme zaokuplja pažnju javnosti i doseže polako legendarni status usprkos godinama dalekima od 'starih i mudrih'. Veteran IT novinarstva koji piše za Businessweek imao je ekskluzivan pristup tom iznimno interesantnom poduzetniku i njegovoj obitelji napisavši više-manje klasičan

pregled njegovoga dosadašnjeg života. Svojevrsna dodana vrijednost u ovom je slučaju stavljanje njegovog života i karijere u širi kontekst i pitanje može li Amerika zahvaljujući Musku i njemu sličnima zadržati svjetsku tehnološku premoć. Iako i spomen toga uspješnog hazardera povlači panegirike, Vance je uspio pružiti višeslojnu sliku možda i najinteresantnijeg poduzetnika današnjice. (V. F.)

+ Uloge: Kevin Connolly, Adrian Grenier, Kevin Dillon, Jerry Ferrara, Jeremy Piven
+ Režija: Doug Ellin
+ Entourage, 2015., SAD, 104 minute

★★★★★